

Europaudvalget

FOLKETINGET



REFERAT

AF 19. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: fredag den 2. marts 2018
Tidspunkt: kl. 10.00
Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Mikkel Dencker (DF), Jan E. Jørgensen (V), Erling Bonnesen (V), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Claus Larsen-Jensen (S), Rasmus Nordqvist (ALT), Christian Poll (ALT), Zenia Stampe (RV) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen, miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen, erhvervsminister Brian Mikkelsen, justitsminister Søren Pape Poulsen, udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg samt børne- og socialminister Mai Mercado.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3602 (udenrigsanliggender – forsvar) den 6. marts 2018

EUU alm. del (17) – bilag 432 (kommenteret dagsorden)

Forsvarsministeren ville forelægge rådsmødet for EU's forsvarsministre den 6. marts 2018 til orientering.

1. Permanent struktureret samarbejde på forsvarsområdet

– Udveksling af synspunkter/vedtagelse

Rådsmøde 3602 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (17) – bilag 166 (udvalgsmødereferat side 191, senest behandlet i EUU 10/11-17)

Forsvarsministeren: Da der er tale om det første EU-forsvarsministermøde i 2018, synes jeg, at det kunne være nyttigt med et par indledende betragtninger, der sætter scenen for EU's forsvarspolitiske dagsorden i det kommende år.

2017 var et år, der bød på lanceringen af flere ambitiøse forsvarsinitiativer, som eksempelvis Den Europæiske Forsvarsfond og PESCO-samarbejdet. Det er min forventning, at EU's sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde også vil stå højt på dagsordenen i 2018, men at der i højere grad vil være fokus på at konkretisere og implementere de nye initiativer.

Dermed bliver det også et interessant år, hvor det på mange områder kan blive mere tydeligt og konkret, at EU's forsvarssamarbejde har taget et kvalitativt skridt fremad.

Regeringen støtter naturligvis ambitionen om at styrke EU's evne til at imødekomme Europas sikkerhedsudfordringer – ikke mindst fordi en styrket EU-indsats på områder som forskning, cyber, hybrid, militær mobilitet og kapacitetsopbygning mod syd og øst vil underbygge og styrke NATO's indsatser og instrumenter.

Men det er klart, at selv om regeringen støtter denne ambition, sætter forsvarsforbeholdet som bekendt grænser for vores deltagelse i udviklingen af EU's sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde. Det er beklageligt, men regeringen vil naturligvis fortsat søge en aktiv dansk deltagelse i samarbejdet under fuld respekt for forsvarsforbeholdet.

Med disse indledende betragtninger vil jeg nu forelægge rådsmødets første dagsordenspunkt, der omhandler det intensiverede samarbejde på forsvarsområdet – det såkaldte PESCO-samarbejde – der blev etableret den 11. december sidste år. Som bekendt er det kun Danmark, Storbritannien og Malta, der ikke deltager i samarbejdet. Det er første gang, Rådet mødes i det såkaldte PESCO-format. Her kan alle EU's medlemslande sidde med om bordet, mens det kun er PESCO-deltagende medlemslande, der har stemmeret.

Det er forventningen, at der på rådsmødet vil blive gjort status over implementeringen af samarbejdet med særligt fokus på den første fase af PESCO-projekter og på processen for de næste skridt, der skal tages i samarbejdet.

Rådet forventes at vedtage en rådsbeslutning om iværksættelsen af den første fase af PESCO-projekter. Der er tale om i alt 17 projekter, der bl.a. omhandler udvikling af fælles cyberforsvarsenheder, fælles træningscentre, samarbejde om sikkerhed og overvågning af maritime områder samt militær mobilitet. Hvilke projekter, der etableres i rammen af PESCO, afhænger af efterspørgslen fra de PESCO-medlemsstater, der vælger at deltage.

Rådet forventes også at vedtage en henstilling, der følger op på rådsbeslutningen fra december 2017 om iværksættelsen af PESCO. Henstillingen forventes at omhandle processen for de næste skridt i samarbejdet, hvor der bl.a. skal træffes en række beslutninger om samarbejdet såsom et fælles regelsæt for projekternes styring og de generelle betingelser for tredjelands mulighed for at deltage i projekterne. Der forventes ikke vedtaget konklusioner om PESCO-samarbejdet under dagsordenspunktet.

Rasmus Nordqvist spurgte, om regeringen med det øgede europæiske samarbejde så et behov for en mere målrettet diskussion om det danske forsvarsforbehold, og i hvilken ramme den i så fald kunne finde sted.

Holger K. Nielsen mente ikke, at de første 17 PESCO-projekter, der lå i støbeskeen, var kontroversielle, men man måtte forholde sig til situationen den dag, hvor briterne udtræder af EU. Den franske præsident var optaget af at få gang i en ny form for sikkerhedspolitik og en mere aggressiv militær dimension, og han kunne godt mistænke Macron for at ville genoplive fransk storhed. Hvordan var det med dansk deltagelse og påvirkning? Hvad var status? Hvad mente Tyskland og de østeuropæiske lande om Macrons ideer?

Jan E. Jørgensen ville gerne vide mere om muligheden for fælles indkøb af militært isenkram. Forsvarsforbeholdet havde hidtil ikke givet Danmark de store problemer, fordi de øvrige lande ikke havde arbejdet så tæt sammen, men nu ændrede situationen sig. Der måtte være tale om mængderabat på indkøb af militærudstyr, hvis de europæiske lande

køber ind sammen, men ville det danske forbehold hindre Danmark i at være med på fælles indkøb?

Forsvarsministeren slog fast, at regeringen ikke havde planer om at ændre forsvarsforbeholdet, men at der var stigende anledning til at drøfte det. Man må erkende, at EU kan noget, som NATO ikke kan, såsom at stabilisere diverse områder (Mali etc.). Han gik ud fra, at udvalget havde sympati for dansk deltagelse i EU-missioner, men det var Danmark udelukket fra på grund af forbeholdet. Det ville lette arbejdet, hvis man kunne undgå de stærke barrierer af toldmæssige og miljømæssige forhold ved transport af sprængfarligt materiale, som der er forskellige regler for i landene. På den måde ville det give mening, hvis Danmark deltog, men det hindrede forbeholdet.

Til Holger K. Nielsen sagde ministeren, at de 17 initiativer udgjorde første omgang, og at man så måtte se, hvordan det udviklede sig. Macron havde ganske rigtigt i en tale fremsat ideer til et styrket sikkerheds- og forsvarspolitisk samarbejde i EU. Dette europæiske interventionsinitiativ handlede om at skabe en fælles EU-strategisk kultur ud over de eksisterende kulturer og styrke de bilaterale forhold. Hvad intentionerne dybest set var, vidste han ikke. Frankrig havde haft møder om med de øvrige lande: Belgien, Estland, Italien, Holland, Portugal, Spanien, Storbritannien og Tyskland, hvor man havde prøvet at konkretisere initiativet. Frankrig havde understreget, at det skulle være en åben klub for ligesindede lande, hvor man kan drøfte forhold af fælles interesse. Det var altså et uforpligtende samarbejde. Ministeren kunne ikke sige noget mere håndfast om rammen. Danmark havde lyttet, men havde ikke forholdt sig til det, og der var ikke lagt op til, at der skulle opbygges særskilte militære strukturer såsom en fælles kommando. Danmark havde forholdt sig positivt, men afventende – i tråd med Storbritannien, som ministeren havde diskuteret sagen med. Til Jan E. Jørgensen sagde ministeren, at Danmark havde taget initiativ til fælles ammunitionssindkøb mellem en række lande, og at der kunne scores nogle storindkøbsrabatter der.

Jan E. Jørgensen var med på, at der ikke var planer om at udskrive en folkeafstemning, men mente, at man godt kunne lægge nogle kræfter i at forklare danskerne den særlige situation, som Danmark er i på grund af forsvarsforbeholdet. På den måde ville det ikke komme som lys fra en klar himmel, men forberede danskerne på den dag, hvor der eventuelt kommer en afstemning om forbeholdet.

Claus Larsen-Jensen fandt det interessant, at Finland og Sverige som ikke-NATO-medlemmer var en del af PESCO-samarbejdet, mens Danmark ikke kunne deltage. Begge lande nægtede, at de var på vej ind i NATO, men de var i hvert fald i gang med at skabe en tættere integration. Han ville gerne vide, om man skulle se det koordinerede samarbejde på materielindkøb som et strategisk skifte i den danske tilgang til indkøb. Danmark havde besluttet at købe amerikanske jægerfly, men det kunne lige så godt have været europæiske jægerfly. Det lå vel i luften, at hvis man gerne ville løfte det område i Europa, ville Danmark føle sig gensidigt forpligtet i forhold til det, der var under udvikling – uanset forsvarsforbehold?

Forsvarsministeren sagde, at det jo langt hen ad vejen var tanken med det europæiske samarbejde. Danmark deltog i det industripolitiske og i forskningsdelen, der ikke var omfattet af forbeholdet. Som et lille land er det interessant, at der på forsvarsområdet bliver skabt en transparens, så den danske våbenindustri kan komme ind på et marked, der er domineret af de store landes producenter. Danske højteknologiske virksomheder samarbejder med større virksomheder og laver delleverancer. Der var altså nogle perspektiver i det, men en folkeafstemning var ikke noget, man bare udskrev uden at tænke sig grundigt om. I Storbritannien havde man set, hvordan det kunne gå. Under alle omstændigheder var der ikke tale om at opbygge en konkurrent til eller en duplikering af NATO, der udgør hjørnестenen i den sikkerhedspolitiske politik. EU kan noget andet end NATO, der er en militær organisation, idet EU kan gå ind i områder og medvirke til at stabilisere og genopbygge civilstruktur i krigsramte områder. Alt det var Danmark afskåret fra at deltage i, og det lå i forbeholdet, at Danmark på den anden side ikke forhindrede de andre lande i at arbejde videre med området. Som stat er man bundet af forsvarsforbeholdet, men det er danske virksomheder ikke.

Holger K. Nielsen var enig i ministerens beskrivelse af de operationer, som EU går ind i, og som komplementerer NATO, men ville det forblive sådan, når Storbritannien træder ud af EU? At EU komplementerer NATO var en del af det kompromis, som tidligere blev indgået mellem Storbritannien og Frankrig, og det var de lande, der satte gang i det forsvarspolitiske samarbejde. Når briterne er ude, mon så ikke Frankrig, der hele tiden har haft højere ambitioner for EU's forsvarspolitik, vil se chancen for at køre videre selv? Så var ministeren sikker på, at man ville begrænse sig til de fornuftsbetonede operationer? Og var der andre end de 17 projekter i støbeskeen?

Forsvarsministeren gav Holger K. Nielsen ret i, at Frankrig tidligere havde haft ambitioner, hvor Danmark havde været mere på engelsk side. Han ville dog ikke spekulere i udviklingen. Briterne var inviteret til at deltage i drøftelserne om det franske initiativ. Man måtte afvente og se, hvad Storbritanniens fremtidige tilknytning blev til forsvarsområdet. Briterne havde udtrykt ønske om at kunne deltage – også efter Brexit – og gjorde meget ud af at forklare, at de ikke meldte sig ud af tilhørsforholdet til Europa og den militære allianceforpligtelse. På EU-møderne blevet det fremhævet af alle, at PESCO ikke var en konkurrent til NATO-samarbejdet – også af Frankrig.

Zenia Stampe kunne konstatere, at der ikke kun var tale om virksomhedssamarbejder, men om f.eks. en højere grad af integration af nationale forsvar, hvis man skulle lave en "European Medical Command". Det fremgik meget tydeligt, at det, der er relevant i EU-rammen, ikke er det i NATO-rammen og omvendt. Hun var bekymret for, at der ville ske en specialisering inden for det europæiske forsvarsområde, som Danmark også er interesseret i, men ikke kan deltage i på grund af forbeholdet. Det kunne ende med, at Danmark må vælge indsatsområder fra og kun involvere sig NATO-indsatser til i stedet. Hvordan sikrede man, at EU-samarbejdet ikke førte til en afkobling af Danmark, og at det danske forsvar bliver specialiseret i en anden retning end de andre europæiske forsvar?

Forsvarsministeren opfattede det som et ønske om, at Danmark også kan deltage i nogle af de mere bløde aktiviteter, så det ikke bare er hardcore militære aktiviteter. Det var forståeligt. Som samarbejdet ville udvikle sig, ville Danmark i stigende grad stå i et dilemma: Man sympatiserer med initiativerne, men hvis en aktivitet refererer til et retsgrundlag, der er omfattet af forbeholdet, kan man ikke deltage.

Det kunne handle om mobilitet og dermed told, miljø, skat etc. Man måtte se hen ad vejen, hvordan det udviklede sig, men ministeren mente, at Danmark ville blive mere og mere udfordret, hvad angik de konkrete projekter.

2. Sikkerhed og forsvar

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2016) 0950, KOM (2017) 0295, KOM (2017) 0294, JOIN (2017) 0041

Rådsmøde 3602 – bilag 1 (samlenotat side 4)

EUU alm. del (17) – bilag 166 (udvalgsmødereferat side 191, senest behandlet i EUU 10/11-17)

Forsvarsministeren: Der forventes en mere generel drøftelse af status over arbejdet med at udvikle EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Der forventes dog særlig at være fokus på to emner:

For det første skal der gøres status over arbejdet med at implementere Den Europæiske Forsvarsfond. Fonden, der blev lanceret i juni sidste år, består som bekendt af et forsknings- og et kapabilitetsvindue, og den har til formål at skabe bedre betingelser og større incitament for medlemslandenes samarbejde om forskning, udvikling og indkøb af forsvarsmateriel samt bedre vilkår for den europæiske forsvarsindustri.

Forsvarsfonden er et tiltag, som vi fra dansk side har støttet op om, da det også vil kunne komme danske virksomheder til gavn.

På nuværende tidspunkt er der i regi af forsvarsfonden iværksat tre initiativer, som udvalget også løbende er blevet orienteret om:

Det første initiativ er det 3-årige prøveprogram under forskningsvinduet, hvor man tester merværdien ved EU-finansiering af fælleseuropæiske forskningsprojekter inden for forsvarsområdet.

Det andet initiativ er forslaget om et 2-årigt forsvarsindustrielt udviklingsprogram, der forsat er under forhandling mellem EU-parlamentet, Rådet og Kommissionen.

Det tredje og sidste initiativ har fokus på at skabe bedre betingelser for de medlemslande, der ønsker at gå sammen om fælles forsvarsindkøb. Initiativet er forsat under udvikling. Kommissionen har sat sig i spidsen for et arbejde, hvor man sammen med de øvrige institutioner og medlemslande ser på EU's muligheder for at støtte fælles forsvarsindkøb med

eksempelvis rådgivning og administrativ bistand. Der vil naturligvis ikke være tale om, at EU's budget skal anvendes til at finansiere fælles indkøb af forsvarskapaciteter.

Det andet emne, som forventes drøftet under dagsordenspunktet, er spørgsmålet om militær mobilitet.

Fleksibel og effektiv bevægelse af militært udstyr og personel inden for og på tværs af grænser i Europa er afgørende for, om man i EU, NATO og nationalt kan reagere effektivt og rettidigt i forbindelse med en krise. Militær mobilitet er også en helt afgørende del af NATO's troværdige afskrækkelse, og et område, hvor et tæt samarbejde mellem EU og NATO giver rigtig god mening.

Inden for og på tværs af EU's grænser er der en række fysiske, juridiske og lovgivningsmæssige barrierer, der forhindrer, at den militære mobilitet fungerer optimalt. De fleste foranstaltninger i forhold til militær mobilitet er og bliver medlemsstaternes ansvar. Det er imidlertid fornuftigt, at der ses på, hvor man på EU-niveau kan være med til at skabe en mere koordineret tilgang til spørgsmålet, der går på tværs af en bred vifte af politikområder.

Der pågår derfor en kortlægning af de eksisterende barrierer og igangværende initiativer i forhold til militær mobilitet i EU. I forlængelse heraf vil Kommissionen og EU's udenrigsrepræsentant udarbejde en fælles handlingsplan for, hvordan man i EU kan fremme militær mobilitet fremadrettet.

Handlingsplanen forventes at være klar her i midten af marts.

Det giver i min optik rigtig god mening, at EU tager fat på denne udfordring. Det er på områder som militær mobilitet, at EU virkelig kan skabe en forsvarspolitisk merværdi og bidrage til europæisk sikkerhed.

Afslutningsvis vil jeg gerne under forelæggelsen af dette dagsordenspunkt nævne, at der i marginen af rådsmødet afholdes en uformel frokost, hvor NATO's generalsekretær er inviteret til at deltage. Det vil være en anledning til at drøfte status for fremdriften i EU-NATO-samarbejdet, der også er en vigtig del af den generelle udvikling af EU's forsvarsdimension.

3. CSDP-missioner og -operationer

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3602 – bilag 1 (samlenotat side 7)

EUU alm. del (16) – bilag 209 (udvalgsmødereferat side 237, senest behandlet i EUU 11/11-16)

Forsvarsministeren: Dette punkt omhandler EU's militære engagementer. EU har aktuelt seks aktive militære indsatser, men drøftelserne forventes at være fokuseret omkring de tre træningsmissioner i henholdsvis Den Centralafrikanske Republik, Somalia og Mali.

Mandaterne for træningsmissionerne forventes alle at blive forlænget i løbet af 2018, blandt andet på grund af den forsat ustabile politiske, sikkerhedsmæssige og humanitære situation i de tre lande. Det forventes der også opbakning til på rådsmødet.

Selv om Danmark på grund af forsvarsforbeholdet ikke deltager i EU's militære operationer og missioner, synes jeg, at det er positivt, at EU opretholder sit engagement i regionen både strategisk og operativt. At skabe stabilitet og forebygge fremtidige konflikter er uden tvivl en af de vigtigste indsatser i forhold til at adressere hovedårsagerne til både terrorisme, radikaliserings og irregulær migration.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3601 (miljø) den 5. marts 2018

EUU alm. del (17) – bilag 432 (kommenteret dagsorden)

Miljø- og fødevarerministeren ville forelægge begge punkter til orientering.

1. Grønning af det europæiske semester:

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2017) 0063, KOM (2017) 0690, KOM (2018) 0010

Rådsmøde 3601 – bilag 1 (sammenfatning side 2)

EUU alm. del (17) – bilag 363 (udvalgsmødereferat side 535, senest behandlet i EUU 19/1-18)

EUU alm. del (17) – bilag 286 (udvalgsmødereferat, samråd om det europæiske semester 8/12-17)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 331, vækstundersøgelsen behandlet 1/12-17)

Miljø- og fødevarerministeren: Det første punkt er grønning af det europæiske semester, herunder Kommissionens årlige vækstundersøgelse og Kommissionens meddelelse om gennemførelsen af miljølovgivningen.

For så vidt angår det europæiske semester for 2018, blev det indledt i november 2017 med offentliggørelsen af Kommissionens årlige vækstundersøgelse. Det årlige semester er en fast årlig proces for tilpasningen af EU-landenes budgetpolitikker og økonomiske politikker til de mål og regler, der er aftalt i EU.

Frem mod Det Europæiske Råd i marts bliver vækstundersøgelsen behandlet i forskellige rådsformationer, herunder Miljørådet.

Regeringen støtter generelt vækstundersøgelsen med fokus på behovet for at fremme investeringer, gennemførelse af strukturreformer og ansvarlig finanspolitik.

I forhold til miljø konkluderer den årlige vækstundersøgelse, at investeringer, som øger den miljømæssige bæredygtighed, har potentiale til at øge produktiviteten i hele økonomien. Det kan ske ved at forbedre ressourceeffektiviteten – dvs. at få mere økonomisk værdi ud af de naturressourcer, vi bruger, og ved at minimere de samfundsmæssige omkostninger knyttet til forurening.

Den private sektors bidrag er afgørende for at nå miljø- og klimamål nationalt, i EU og globalt. Det er derfor væsentligt, at der sikres ordentlige rammevilkår, så virksomheder kan bidrage til denne omstilling. Derfor skal regulering og standarder være klare, forudsigelige og omkostningseffektive.

For så vidt gennemførelsen af miljølovgivningen fremlagde Kommissionen i januar 2018 en meddelelse med en handlingsplan.

Meddelelsen er en opfølgning på det initiativ, som Kommissionen tog i foråret 2017 med analyser af alle medlemslandes gennemførelse af miljølovgivningen, der viste, at der er store udfordringer med gennemførelsen af miljølovgivningen på tværs af EU's medlemslande.

Med den nye handlingsplan angiver Kommissionen en række forslag til styrkelse af gennemførelsen af miljølovgivningen.

Rasmus Nordqvist henviste til, at Kommissionen i december 2016 havde nedsat en højniveaugruppe, der skulle se på integrationen af bæredygtighedsforslag i EU's rammer for finansielle politikker. Hvad skete der med de store subsidier til fossil industri? Senest i 2020 skal de miljø- og klimaskadelige subsidier være udfaset, så hvordan gik det med det arbejde?

Miljø- og fødevareministeren ville gerne have lov til at sende et skriftligt svar om højniveaugruppen.

Rasmus Nordqvist ville gerne have bekræftet, at beslutningen om at udfase subsidier inden 2020 også gjaldt dem for olie, kul og gas. Der var tale om store beløb, der skulle udfases på kort tid.

Miljø- og fødevareministeren ville gerne uddybe i et skriftligt svar angående udfasningen.

2. Cirkulær økonomi – opfølgning på handlingsplan:

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3601 – bilag 1 (samlenotat side 9)

a) Meddelelse om EU-strategi for plast i en cirkulær økonomi

KOM (2018) 0028

b) Meddelelse om en overvågningsramme for den cirkulære økonomi

KOM (2018) 0029

c) Meddelelse om gennemførelse af pakken om cirkulær økonomi: løsningsmuligheder vedrørende samspillet mellem kemikalie-, produkt- og affaldslovgivningen

KOM (2018) 0032

Miljø- og fødevarerministeren: Formandskabet vil her drøfte tre meddelelser:

- a) EU's plaststrategi
- b) Overvågningsramme for cirkulær økonomi,
- c) Samspillet mellem kemikalie-, produkt- og affaldslovgivning.

Med EU's plaststrategi opstilles en række mål for henholdsvis genanvendelse og forurening, samt en lang række handlingspunkter, som Kommissionen forventer at gennemføre inden for de næste 2 år.

Strategien fokuserer på forbedret genanvendelse, reduktion af forurening med affald, innovation og en styrket global indsats. Strategien indeholder også opfordringer til medlemslandene, herunder gennemførelsen af de reviderede affaldsdirektiver, som snart formelt vedtages.

EU's plaststrategi er et vigtigt skridt i den rigtige retning. Det er positivt med de initiativer, som Kommissionen har foreslået, men vi ser også frem til at initiativerne på EU-niveau konkretiseres.

Det er positivt, at Kommissionen generelt imødekommer de forslag til indhold i strategien, som Folketingets partier samlet har sendt til Kommissionen den 1. december 2017.

For så vidt angår mikroplast i udvalgte produktkategorier – f.eks. kosmetik, rengøringsmidler og maling – er det positivt, at processen med at begrænse bevidst tilsætning af mikroplast til sådanne produkter påbegyndes inden for rammerne af REACH. Det bør hurtigst muligt udmøntes i et forbud på EU-niveau for tilsætning af mikroplast i kosmetik.

Regeringen har meldt ud, at den vil følge op med en dansk plasthandlingsplan. Regeringen vil invitere alle Folketingets partier til en drøftelse af indholdet i en kommende national plan. En selvstændig dansk indsats skal spille sammen med den europæiske strategi og sikre, at der også tages hånd om særlige danske forhold.

I forhold til indikatorer for cirkulær økonomi er det positivt, at der opstilles EU-indikatorer, f.eks. for offentlige grønne indkøb og madspild på EU-niveau.

Der skal fortsat arbejdes videre med cirkulær økonomi-indikatorer, så der kommer mere fokus på måling af, hvor meget økonomisk værdi vi får ud af naturressourcerne design, produktion, forbrug og kvaliteten af genanvendte råvarer.

Om samspillet mellem kemikalie-, produkt-, og affaldslovgivningen er det vigtigt at få de forskellige reguleringer til at fungere på en sammenhængende måde, så den cirkulære økonomi fremmes.

Kommissionen har lavet en god analyse af barriererne på området. Det omfatter bl.a. utilstrækkelig information om tilstedeværelsen af problematiske kemiske stoffer i affald, og at EU's regler om affaldsfasens ophør ikke er fuldt harmoniserede.

Omstillingen til cirkulær økonomi skal hurtigere i gang. Derfor bør der være mere handling på EU-niveau i form af konkrete initiativer til at imødegå de identificerede barrierer.

Rasmus Nordqvist sagde, at regeringens oplæg i forhold til plaststrategien havde været så lidt ambitiøs som muligt. Havde man genovervejet det, så man fik en mere ambitiøs plan for plast?

Miljø- og fødevareministeren kunne ikke genkende det lave ambitionsniveau, for Danmark var blandt de lande, der var mest ambitiøse. Regeringen havde inviteret miljøordførerne til en plaststrategidag, og der var nu deadline for at kunne spille ind med initiativer. Når udvalget havde været på studietur, ville man gå ind i det egentlige arbejde om det danske supplement til EU-strategien.

Rasmus Nordqvist roste ministeren for processen. Man havde hørt, at den tyske genanvendelsesstrategi også gik på at indskrænke de forskellige plastmaterialer, så man undgår de ekstreme blandinger, og de bliver lettere at genanvende. Gjorde ministeren sig nogle tanker på området?

Miljø- og fødevareministeren understregede, at det var vigtigt for regeringen, at man bruger den gode plast og gør en aktiv indsats mod den skadelige plast. Det handler om at få mest muligt ud af den opskalerede værdi af plast. Det var et af de elementer, der ville være i udspillet på området.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3604 (konkurrenceevne) den 12. marts 2018

EUU alm. del (17) – bilag 432 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren ville forelægge Kommissionens forslag om en revision af e-databeskyttelsesdirektivet til tidligt forhandlingsoplæg. Sagerne på dagsordenen ville han forelægge til orientering. Til slut ville han orientere om forhandlingerne af ECN+-forslaget, som blev forelagt udvalget i november.

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning vedrørende respekt for privatlivets fred og beskyttelse af persondata ved elektronisk kommunikation

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2017) 0010

Rådsmøde 3604 – bilag 1 (sammenfatning side 2)

KOM (2017) 0010 - svar på spm. 1 om ministerens kommentarer til

høringssvar fra Forbrugerrådet Tænk vedr. forslag til forordning om respekt for privatlivets fred, fra erhvervsministeren

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 354, senest behandlet i EUU 1/12-17)

Erhvervsministeren: Reglerne om e-databeskyttelse har til formål at beskytte brugerens privatliv og data ved elektronisk kommunikation. Med forslaget ønsker Kommissionen at opdatere det nuværende regelsæt, der sidst blev revideret i 2009. Dette dels for at sikre, at reglerne følger med den teknologiske og markedsmæssige udvikling og digitale transformation, dels for at tilpasse reglerne til den generelle databeskyttelsesforordning, som finder anvendelse fra maj 2018. Endelig er formålet også at harmonisere reglerne yderligere ved at erstatte det gældende direktiv med en forordning.

Forslaget

Forslaget viderefører og opdaterer de fleste elementer fra det gældende e-databeskyttelsesdirektiv. For eksempel videreføres et hovedprincip om, at elektronisk kommunikationsdata er fortroligt. Det vil sige, at der er et overordnet forbud mod at aflytte, lagre, overvåge eller på anden måde behandle data, der er knyttet til telefonsamtaler, sms'er, e-mails m.m.

Forslaget indeholder i tråd med det gældende direktiv også en række regler om, hvornår behandling af elektronisk kommunikationsdata undtagelsesvis er tilladt. Helt overordnet er behandling af data således tilladt for udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, hvis det er nødvendigt for f.eks. at kunne gennemføre et telefonopkald, en opkobling til nettet, overførsel af sms-beskeder eller e-mails. Derudover er det f.eks. tilladt at behandle data som led i sikkerhedsforanstaltninger og fejlretning, når data skal bruges til fakturering, eller til at stoppe ulovlig brug af en tjeneste. Endelig er det tilladt, hvis brugeren har givet sit samtykke. Her er reglerne overordnet set på linje med de regler, vi kender i dag.

Som noget nyt lægges der imidlertid op til også at lade reglerne omfatte nye digitale, internetbaserede kommunikationstjenester, de såkaldte over the top-tjenester. Der er tale om

tjenester som f.eks. WhatsApp, Facebook Messenger, iMessage, Skype og e-mailtjenester. Disse tjenester bruges på samme måde som f.eks. traditionelle telefonopkald og sms'er, men leveres jo via nettet. Disse tjenester vil blive underlagt samme krav til fortrolighed og behandling af data som teleselskaberne i dag er underlagt i forhold til telefonopkald, sms og overførsel af data.

Cookiereglen

Forslaget viderefører også regler om såkaldte cookies. Sådanne regler kender vi også i dag, og de har til formål at beskytte oplysninger, som er lagret på f.eks. en computer eller mobiltelefon.

Udgangspunktet er fortsat, at cookies og tilsvarende teknologier kun må bruges, hvis brugeren på forhånd giver sit samtykke. I nogle situationer vil man dog – lige som i dag – godt kunne bruge cookies uden samtykke. Dette kan f.eks. være cookies, der er nødvendige for at kunne levere en tjeneste, som brugeren har bedt om. Et eksempel på det kunne være, at en elektronisk indkøbskurv husker vores varer gennem købsprocessen, når vi handler på nettet.

Kommissionen tilføjer i forslaget endnu en undtagelse. Det drejer sig om cookies og tilsvarende teknologier, der benyttes til at lave statistik. Det kan være statistik om besøgstal på en hjemmeside eller med henblik på at udvikle mere brugervenlige hjemmesider. Sådanne cookies vil fremover også kunne anvendes, uden at brugeren giver samtykke.

Hvis det er teknisk muligt, vil brugeren efter forslaget desuden kunne give samtykke til cookies gennem browserens privatlivsindstillinger. Som noget nyt skal udbydere af f.eks. internet-browsere derudover også sikre, at brugerne aktivt tager stilling til, om browseren skal være indstillet til at blokere visse typer af cookies.

Undtagelsen for statistikcookies og de nye bestemmelser om browserindstillinger skal ses i sammenhæng med den massive kritik, som de gældende cookieregler har mødt fra både erhvervs- og forbrugerorganisationer. Kritikken går bl.a. på, at brugere, der konstant tvinges til at tage stilling til cookies, til sidst bliver ligeglade og blot klikker "ja". Det kender I selv. Dermed opstår såkaldt samtykketræthed, og så beskyttes brugeren jo reelt set ikke længere.

Forslaget indeholder ligeledes nye regler om, hvornår og hvordan man må indsamle oplysninger, der udsendes fra f.eks. brugeres mobiltelefon, når den er trådløst forbundet til internettet eller til andre enheder – f.eks. via Wi-Fi eller Bluetooth. Det er teknologier, der f.eks. bruges, når vi får oplysning i lufthavnen om, hvor lang ventetiden er i sikkerhedstjekket, eller når der laves trafiktælling til brug for trafikregulering i myldretiden. Efter forslaget er en sådan indsamling af oplysninger forbudt, med mindre det sker for at etablere selve forbindelsen, eller hvis der er givet klar og synlig information om indsamlingen samt information om, hvordan brugere kan vælge det fra.

Abonnementfortegnelser

Forslaget indeholder endvidere fælleseuropæiske krav til udbydere af offentligt tilgængelige nummerfortegnelser, herunder nummeroplysningsdatabaser som f.eks. 118 eller De Gule Sider. Disse udbydere skal fremadrettet bl.a. indhente samtykke fra private slutbrugere til at inkludere disses persondata. Det kan f.eks. være navn, adresse og telefonnummer. Dette er i modsætning til den nuværende danske ordning, hvor forbrugerne aktivt skal fravælge at indgå i nummeroplysningsdatabaser.

Ifølge forslaget skal virksomheder desuden også have mulighed for at frasige sig, at data, der relaterer sig til dem, inkluderes i en abonnentfortegnelse.

Spam

Forslaget indeholder også regler om, hvornår virksomheder må rette elektronisk henvendelse i forbindelse med direkte markedsføring – det, vi kender som spam. Generelt lægges der op til en videreførelse af de gældende regler. Der lægges dog op til at gøre forbuddet mod spam teknologineutralt, så det gælder alle elektroniske former for kommunikation, herunder e-mail, sms, telefonopkald eller anden direkte målrettet annoncering.

Udgangspunktet er, at direkte markedsføring rettet mod private kun må ske, hvis modtageren har givet samtykke. Ligesom tidligere kan medlemsstaterne vælge en løsning, der i stedet giver brugerne mulighed for at sige nej til at modtage direkte markedsføring via telefonopkald. Det kan f.eks. ske ved at lade sig registrere på en liste, der svarer til den danske Robinsonliste, der beskytter forbrugere mod de telefonopkald, der er tilladt efter forbrugeraftaleloven.

Forslaget indebærer desuden, at det opkaldende telefonnummer skal vises ved ethvert markedsføringsopkald, eller at der alternativt skal anvendes et særligt præfiks eller en kode, der angiver, at der er tale om et markedsføringsopkald.

Derudover lægger forslaget som noget nyt op til, at henvendelser fra politiske organisationer og almennyttige foreninger også skal omfattes af spambestemmelsen. I Danmark er disse organisationers indsamlinger eller hervedninger af medlemmer i dag ikke omfattet af markedsføringslovens spamforbud, da de ikke anses som erhvervsdrivende med et kommercielt formål.

Nationalt tilsyn og ikrafttrædelse

Endelig vil jeg nævne, at forslaget søger at ensrette tilsynsstrukturen på tværs af medlemsstaterne. Kommissionen lægger op til, at det skal være samme uafhængige nationale tilsynsmyndighed eller -myndigheder, der fører tilsyn med både denne forordning og med den generelle databeskyttelsesforordning.

I Danmark vil det derfor efter forslaget være Datatilsynet, som vil skulle overtage tilsynet med reglerne. På nuværende tidspunkt varetages denne opgave af henholdsvis Erhvervsstyrelsen, Energistyrelsen samt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Endelig lægges der i forslaget op til, at forordningen får virkning fra den 25. maj 2018, altså samtidig med den generelle databeskyttelsesforordning. Dette er dog ikke realistisk, da arbejdet i Rådet ikke er tilstrækkeligt fremskredent.

Forhandlingssituationen

Forslaget har fået en overvejende positiv modtagelse hos medlemsstaterne i Rådet. Flere lande har dog understreget, at der er behov for at tilpasse reglerne til den generelle databeskyttelsesforordning for at sikre juridisk klarhed og praktisk fleksibilitet.

Nogle lande har peget på, at det bør overvejes, om reglerne i den generelle databeskyttelsesforordning i større omfang kan og bør regulere behandling af elektronisk kommunikationsdata i stedet for at regulere gennem særregler.

Ligeledes har mange lande udtrykt usikkerhed om, hvorvidt den foreslåede fremgangsmåde vedrørende cookies og tilsvarende teknologier reelt vil føre til en forbedret brugeroplevelse og brugerbeskyttelse.

Der pågår derfor fortsat drøftelser af alle forslagens centrale bestemmelser, og der er altså stadig mulighed for at præge forhandlingerne. Der er derfor nu behov for tydeligt at markere, hvad der er vores stærkeste, inden forhandlingerne går ind i sidste fase. Det er derfor jeg forelægger forhandlingsoplægget nu.

Regeringens holdning

Regeringen støtter det overordnede formål med en revision af det gældende regelsæt, så det opdateres i forhold til den hastige teknologiske og markedsmæssige udvikling samt den digitale transformation.

Regeringen mener, at det digitale indre marked generelt bør være kendetegnet ved åbenhed over for digital innovation og konkurrence. Fokus bør være på at sikre lave adgangsbARRIERER for nye digitale virksomheder og undgå protektionistiske tiltag.

Regeringen mener, at det er vigtigt at sikre en balanceret tilgang til reglerne, der tilgodeser privatlivsbeskyttelse og den digitale tillid uden samtidig at begrænse mulighederne for innovation og udnyttelse af nye teknologier til fortsat digital vækst. Unødige byrder bør undgås, og principperne for bedre regulering anvendes.

I forhandlingerne af forslaget har regeringen tre overordnede prioriteter: For det første ønsker vi at sikre et højt og effektivt beskyttelsesniveau for brugernes data, der samtidig understøtter brugervenlig anvendelse af ny teknologi. For det andet skal reglerne afbureaukratiseres, så der skabes stabile, transparente og fremtidssikrede rammebetingelser, der er praktisk anvendelige for både borgere og virksomheder i den digitale virkelighed. For det tredje skal reglerne tilpasses bedst muligt til de retlige rammer i den generelle databeskyttelsesforordning. Det er disse hensyn, der ligger til grund for regeringens holdning, som jeg nu vil gennemgå.

Overordnet set mener regeringen ikke, at der er grund til at bibeholde eller tilføje særlov-givning på et område, hvis den generelle lovgivning vurderes at være tilstrækkelig. Derimod bør reglerne balanceres, så vi sikrer et højt og effektivt beskyttelsesniveau, der samtidig understøtter brug af ny teknologi.

På den baggrund lægger regeringen betydelig vægt på, at forslaget tilpasses, så regulering af behandling af elektronisk kommunikationsdata i større omfang sker gennem reglerne i den generelle databeskyttelsesforordning. Dette vil gøre det mere overskueligt at navigere i det samlede regelsæt – altså den generelle databeskyttelsesforordning og e-databeskyttelsesforordningen.

Alternativt vil regeringen arbejde for, at der indføres flere muligheder for at behandle data på området for elektronisk kommunikation i overensstemmelse med den beskyttelse af borgerne, der følger af den generelle databeskyttelsesforordning.

Det er i alle tilfælde vigtigt, at beskyttelsen af brugerne ikke forringes i forhold til hvad der gælder efter de generelle regler. For uanmodet kommunikation støtter vi, at reglerne finder anvendelse, uanset hvilken form for elektronisk kommunikation der anvendes. Vi lægger dog vægt på, at vi kan opretholde nationale ordninger på området.

Regeringen lægger desuden vægt på, at abonnenter fortsat kan indgå i offentligt tilgængelige abonnentfortegnelser, men på en måde, hvor forbrugerne let og omkostningseffektivt kan tage stilling til, hvorvidt deres data skal indgå.

Sidst lægger vi vægt på, at udpegning af den nationale tilsynsmyndighed bør forblive et nationalt anliggende og overlades til den enkelte medlemsstat.

Dertil kommer, at vi vil arbejde aktivt for en balanceret tilgang i det kommende regelsæt, der sikrer høj og effektiv privatlivsbeskyttelse og samtidig understøtter innovation og brug af ny teknologi som f.eks. maskine til maskine-kommunikation, Tingenes Internet og smart city-løsninger.

Derudover arbejder vi for en afbureaukratisering i forhold til de gældende regler, så der skabes stabile, transparente og fremtidssikrede rammebestemmelser, der er praktisk anvendelige for både borgere og virksomheder i den digitale virkelighed.

Afslutning

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at regeringen støtter, at de gældende regler revideres. Vi har brug for at opdatere regelsættet og tilpasse os den hastige digitale transformation, vi oplever i disse år.

Med denne revision kan reglerne fremtidssikres og vil give os mulighed for fortsat digital innovation. Det mener jeg vi har en fælles strategisk interesse i som land, og jeg håber derfor, at udvalget vil bakke op om regeringens linje.

Mikkel Dencker hæftede sig ved passagen om, at henvendelser fra politiske partier og almennyttige foreninger ville blive kategoriseret som spam, men noterede sig samtidig, at ministeren ville arbejde for danske særordninger. Skulle det forstås sådan, at Danmarks politiske partier og organisationer ikke ville blive omfattet af spamreglerne?

Han forstod, at man alene ville gøre undtagelser fra forbud mod indsamling af cookies, når der indsamles statistiske data. Men er statistik ikke det, man bruger cookies til? Findes der andre formål med cookies?

Jan E. Jørgensen spurgte, om man havde et estimat over, hvor mange færre anmodninger internetbrugerne nu ville blive mødt med i hverdagen.

Rasmus Nordqvist henviste til referatet fra Europaudvalgsmødet den 1. december 2017, hvor man drøftede Kommissionens forslag til e-databeskyttelsesforordning. Her fremgår det, at der fandt en udveksling sted mellem energi-, forsynings- og klimaministeren, som forelagde på vegne af erhvervsministeren, og Rasmus Nordqvist vedrørende et hørings-svar fra Forbrugerrådet Tænk om nødvendigheden af privatlivsbeskyttelse som standard-indstilling i browsere. Europa-Parlamentet havde også talt for at indføre det. Ministeren tilkendegav, at han delte Rasmus Nordqvists betragtninger om, at det var afgørende at tage hensyn til privatlivsbeskyttelsen, og at han var enig i overvejelserne i høringssvaret og ville tage dem med videre i forløbet. Nu forelå regeringens opdaterede holdning i samlenotatet, men det var svært at se, at høringssvaret havde spillet en rolle. Det var ærgerligt, for det var afgørende, at det ikke var op til den enkelte forbruger at bremse sporing. Hvor havde ministeren arbejdet videre med det punkt? Holdningen var i hvert fald hverken afspejlet i udkastet eller i det forhandlingsoplæg, han nu bad om mandat til.

Zenia Stampe ville gerne forstå, hvad der konkret mentes med "statistiske formål", og hvad der f.eks. ikke var statistiske formål? Dækkede begrebet over, at en hjemmeside gerne vil vide, hvor mange gange brugerne klikker ind på en bestemt underside, men ikke f.eks., når de bruger data til at finde ud af folks personlige præferencer og begynde at indrette interface specifikt til den person? Og hvad kunne metadata være?

Europa-Parlamentet havde foreslået et forbud mod cookie-walls, og det var godt, for det betød, at man ikke kunne stille accept af cookies som krav for, at brugere får adgang til en hjemmeside. Det var et godt princip, og det var underligt, at det ikke havde vundet fremme andre steder. Det var vigtigt, for information er kapitalen i den nye økonomi, og mange er slet ikke klar over, hvilken information de giver, før de ser annoncer i deres Facebookstream, der viser, at Facebook åbenbart godt ved, hvad man har søgt på på Google. Hvad mente ministeren om Europa-Parlamentets holdning?

Claus Larsen-Jensen mindede om, at Socialdemokratiet plejede at bakke op om forhandlingsoplæg, men han var nødt til at bede om, at man undtog organisationer og partier fra spamreglerne. Som del af den daglige ledelse af en organisation kunne han oplyse om, at det ville blive et sandt helvede at administrere i praksis, for det ville betyde, at man ikke længere måtte tilbyde nogen som helst noget som helst – hverken debatmøder, studieture,

kurser eller lign. – uden på forhånd at have sikret sig folks accept. Det ville medføre store omkostninger og arbejdsbyrder, og det ville smadre Foreningsdanmarks måde at fungere på.

Holger K. Nielsen mente, at det interessante i forhandlingsoplægget var, hvor regeringen placerer sig i balancen mellem beskyttelsen af privatlivet og de erhvervsmæssige muligheder. Socialistisk Folkeparti vurderede, at man nok var gået for meget i den sidste retning. Ifølge Agence Europe havde regeringen f.eks. modarbejdet forslaget om en samtykkebestemmelse, ifølge hvilken forbrugeren hvert halve år skal have en påmindelse om, at man kan trække sit samtykke tilbage. Skulle det forstås sådan, at den danske regering befandt sig der, hvor man ikke aktivt kæmper for privatlivets beskyttelse, men snarere derovre, hvor man inden for balancen kæmper mest for de erhvervsmæssige muligheder.

Erhvervsministeren mente, at de mange spørgsmål fint viste sagens dilemmaer. Regeringen forsøgte at ramme en balance mellem hensyn til privatlivets fred og fordele ved adgang til statistiske informationer, som også kunne være en fordel for private borgere og f.eks. nødvendige for nyhedstjenesternes muligheder for at operere.

Han svarede Mikkel Dencker, at cookies også bliver brugt til at gemme login-oplysninger og til, når en kunde i en netbutik har behov for at beholde information om nedtagne varer gennem købsprocessen. Cookies er også nødvendige for at huske sprogpræferencer eller for at holde forbindelsen til den enkelte hjemmeside, så den husker, at man er den samme bruger, når man klikker rundt. Balancen handler så om at sikre, at man ikke bare bliver spammet, fordi man afgiver oplysninger.

Hvad angik politiske partier og nonprofitorganisationer, var regeringens holdning klar: Politiske partier, fagforeninger, fodboldklubber og andre organisationer, som ikke arbejder med et kommercielle formål, skal ikke omfattes af spamforbuddet. Det skulle være aktiviteten bag og ikke organisationen selv, der var afgørende. Regeringen lagde derfor vægt på, at landene stadig kan opretholde nationale regler, der undtager f.eks. politiske partier og nonprofitorganisationer. Markedsføringsloven ville selvfølgelig stadig finde anvendelse. Forbrugerombudsmanden, som håndhæver reglerne, havde i øvrigt tilkendegivet, at man i Danmark ikke oplever store problemer med spam fra politiske partier eller almennyttige organisationer.

Til Jan E. Jørgensen sagde han, at det nuværende forslag desværre ikke imødegik al den kritik, der har været af de gældende cookieregler. Dog vil undtagelse af samtykke for cookies til statistik formentlig reducere antallet af pop up-reklamer og bannere. Det var svært at spå om det nøjagtige antal. Det var dog formentlig kun ganske få hjemmesider, der udelukkende anvendte cookies til rent tekniske og statistiske formål. Forslaget om, at brugere kan afgive samtykke via softwareindstillinger var et positivt skridt, som potentielt kunne løse nogle af problemerne med cookiereglerne, fordi det kunne mindske mængden af f.eks. cookiebannere på hjemmesider. Dermed kunne det afhjælpe samtykketrætheden, hvor brugerne ender med blot at klikke ja hver gang i stedet for at tage egentlig stilling. Der

var dog også en risiko for, at forslaget kunne forværre problemerne med f.eks. samtykke-træthed – det afhang af, om det rent faktisk blev nemmere for brugerne at afgive samtykke via softwareindstillingerne.

Han svarede Rasmus Nordqvist, at han fornemmede, at partierne var nogenlunde enige om regeringens mål om at finde en balance, der sikrer et højt niveau af privatlivsbeskyttelse uden samtidig at stille unødige hindringer i vejen for innovation og udnyttelse af nye teknologier. Hvis man forbød alt, stoppede man vækst i de digitale erhverv i Danmark og Europa, som sikrer en velfungerende infrastruktur, og man ville forhindre, at brugerne kunne blive tilbudt tjenester med flere valgmuligheder. Det var vigtigt, at reglerne blev praktisk anvendelige for både brugere og virksomheder.

Europa-Parlamentets forslag om standardindstillinger i browsere, der siger nej til cookies, mente ministeren stod i modstrid med den frie tænkning i Danmark, hvor central brugerbeskyttelse består i, at brugeren selv har ansvaret for at tage stilling. På den måde sikrer man kontrol og ret til frit valg gennem information. Med standardindstillinger tog man jo stilling på forbrugers vegne og fjernede redskabet fra dem, og man risikerede desuden at gøre det mere besværligt for forbrugerne. De ville ikke kunne se, hvordan indstillingerne blev ændret fra start, og når de senere gerne ville benytte en hjemmeside, der anvender cookies, kunne de ikke tilgå den. Det var nødvendigt at sikre, at stillingtagen sker på en nem måde.

Med hensyn til cookie walls var regeringen enig med Kommissionen om, at forbuddet vil være for stort et indgreb i hjemmesideejeres rettigheder og muligheder for at agere. Mediebranchen i Danmark var f.eks. meget udfordret og havde behov for at udvide deres aktivitetsmuligheder. Oplagstallene for trykte aviser styrteddykkede, og aktiviteten flyttede til netmedierne. En cookie wall ville rive tæppet væk under nogle af deres forretningsmuligheder og ville få negativ betydning for folks adgang til nyheder.

Regeringen støttede umiddelbart Europa-Parlamentets forslag om, at metadata – f.eks. information om tidspunkt, varighed og lokalisering af opkald samt netopkobling og besøg på hjemmesider – burde behandles som følsomme data. Det bragte forordningen på linje med den generelle databeskyttelsesforordning for at øge beskyttelsesniveauet. Regeringen vurderede dog, at hensigten bedre ville kunne opnås ved at lade de generelle regler gælde, og at der ikke var behov for yderligere særregler.

Parlamentet havde foreslået at fjerne de ledsagende funktioner fra området, f.eks. supportchat eller kommunikation i apps og onlinespil. Det hilste regeringen velkomment, da bekymringen var, at særregler ellers ville berøre en meget stor gruppe af produkter og tjenester, som ikke tidligere havde været omfattet, og som i sidste ende ville kunne indskrænke virksomheders muligheder for at skabe brugervenlige løsninger. Personoplysninger, som behandles i ledsagende funktioner, ville selvfølgelig stadig være beskyttet af reglerne i den generelle databeskyttelsesforordning.

Claus Larsen-Jensen påpegede, at det ikke drejede sig om, at organisationer skulle have lov at sende information til medlemmerne. Den lokale fodboldklub havde f.eks. også behov for at kunne agitere blandt de unge pøder for at få dem til at starte til fodbold. Man måtte sikre, at det fortsat ville være lovligt at agitere for medlemskab af og engagement i almene organisationer. Han opfordrede regeringen til at melde lynhurtigt ud til det almene Danmark, hvordan reglerne skulle håndteres og implementeres, for der foregik allerede et stort arbejde med det hos de danske organisationer og deres paraplyorganisationer, som var i gang med nye registreringssystemer og kunne risikere at spille deres tid.

Rasmus Nordqvist mente, at man bestemt skulle have mulighed for at udvikle nye virksomheder og nye ideer og services på nettet, men det var netop en balance, og han havde svært ved at se, at regeringen havde taget hensyn til Forbrugerrådet Tænks høringsvar og Europa-Parlamentets holdning. Det svarede lidt til situationen med borgernes postkasser, hvor man modtager reklamer, med mindre man aktivt siger, at man ikke vil. På hvilken måde var det mere besværligt for borgeren at skulle sige aktivt ja til at forære sine data væk end at sige aktivt nej? Man skulle alligevel ind og ordne indstillingerne selv. Indstillinger, der som udgangspunkt siger ja til at forære oplysninger om borgernes liv til private virksomheder, højner ikke borgernes fornemmelse af sikkerhed. Selv metadata har stor værdi, og det er ubehageligt at forestille sig, hvordan indsamlinger af dem kan bruges på den forkerte måde. Det nyeste direktiv var fra 2009 og i den grad forældet, og det tog man ikke alvorligt nok. Energi-, forsynings- og klimaministeren havde på mødet den 1. december 2017 udtrykt enighed om, at beskyttelsen af privatlivet var meget vigtig. Hvis det ikke var blevet mindre vigtigt siden sidst, hvor var så det nye, man ville arbejde videre med? Før det blev klart, kunne Alternativet ikke tage stilling til forhandlingsoplægget.

Mikkel Dencker kvitterede for ministerens tilsagn om at arbejde for muligheden for danske særregler, så henvendelser fra almenyttige organisationer og politiske partier ikke bliver kategoriseret som spam. Med det var ingen garanti for, at det ville lykkes, så Dansk Folkeparti var skeptisk over for forordningsforslaget.

Han spurgte, hvad ministerens holdning var til, at et kommende databeskyttelsesråd i Bruxelles ville kunne idømme bøder på op til 20 mio. euro. Var det en bødestørrelse, som ministeren fandt proportionel?

Holger K. Nielsen gentog sit spørgsmål om, hvorvidt regeringen havde arbejdet imod, at borgerne skulle have en påmindelse hvert halve år. Når der fra Kommissionens og andre landes side var et ønske om at fremme privatlivets beskyttelse, burde Danmark ikke arbejde imod det. Det var forståeligt, at medierne var presset, men de ville ikke gå under bare på grund af regler om lidt mere beskyttelse. Det var ikke regeringens opgave at gå medierne ærinde over for borgerne.

Han spurgte, om definitionen på statistiske data i virkeligheden dækker alle data. Kunne virksomheder nu bruge sådanne data til at målrette tilbud til bestemte borgere? Hvis det var forkert forstået, måtte ministeren gerne forklare det igen.

Zenia Stampe undrede sig over, at der ikke havde været mere debat om sagen, herunder i andre EU-lande, for transformationen af markedet skabte ganske vist store muligheder, men også skræmmende perspektiver. Ville man have et marked, hvor det at købe en avis medfører, at avisen får adgang til data om ens browser? Der var mulighed for at regulere markedet politisk, men i så fald måtte det ske på EU-niveau.

Hun ville gerne have uddybet, hvad det ville sige, at metadata kunne bruges statistisk. Betød det, at en internetudbyder kunne se, hvor mange gange der var blevet klikket på en bestemt underside, eller var det, når sådanne data blev brugt til at målrette henvendelser til den enkelte bruger? Handlede det om klik på udbyderens egen hjemmeside, eller omfattede det klik på andre hjemmesider? Ministeren måtte gerne oversende et skriftligt svar og i øvrigt komme igen, hvis der var tid til det, så medlemmerne kunne forstå detaljerne, for teknikken dækkede over en vigtig principiel diskussion. Man måtte ikke bare tænke, at alt var godt, så længe Rusland ikke fik fat i oplysninger.

Formanden oplyste, at udvalget altid kan bede om at få skriftlige forklaringer. Om ministeren skulle komme igen med et nyt forhandlingsoplæg, afhang af, om der var flertal for det i udvalget.

Holger K. Nielsen var enig med Zenia Stampe i, at ministeren burde vende tilbage, og spurgte, om sagen hastede? Var der et intenst forhandlingsforløb på trapperne, og var det grunden til, at ministeren bad om et tidligt mandat?

Erhvervsministeren var glad for Claus Larsen-Jensens tilkendegivelse og ville arbejde på at få meldt ud til danske foreninger, hvordan reglerne skulle håndteres og implementeres. Der måtte ikke være byrder for foreningerne, så måske skulle man også kigge på de nationale regler.

Han svarede Rasmus Nordqvist, at regeringen ikke afviste forslagene fra Forbrugerrådet Tænk og Europa-Parlamentet vedrørende privatlivets beskyttelse. Regeringens fokus var dog samtidig, at det skal være praktisk for borgeren, og det var der ikke fundet en fuldt holdbar løsning på. Løsningen var ikke en cookie wall, som ville hæmme udviklingen uden at være til gavn for forbrugerne. Man måtte finde en løsning midt imellem.

Han oplyste, at e-databeskyttelsesforordningen vedrører særregler for elektroniske kommunikationstjenester, og forordningsforslaget lagde op til at supplere reglerne i den generelle databeskyttelsesforordning. Det krævede allerede samtykke på de fleste områder, som i "reklamer – ja tak" for nu at bruge Rasmus Nordqvists parallel. Reglerne om persondata i dette forordningsforslag ville gælde frem for reglerne i den generelle databeskyttelsesforordning. Omvendt ville den generelle forordning gælde, hvor reglerne i e-databeskyttelsesforordningen ikke specifikt fastsætter reglerne på et givet område. Hermed udgjorde den generelle forordning et sikkerhedsnet.

Til Zenia Stampe og Holger K. Nielsen sagde han, at "statistiske formål" skulle forstås som trafikmålinger, som giver en hjemmesideejer indsigt i, hvor mange der besøger siden og

specifikke undersider, hvor ofte det sker, og hvor lang tid de bliver der, og hvilke andre hjemmesider de kommer fra – f.eks. om, hvorvidt den er fundet ved hjælp af en søgemaskine. Disse informationer kan bruges til at optimere hjemmesidens opbygning, men må ikke bruges til markedsføring. Metadata må kun bruges til markedsføring blandt eksisterende kunder. Hvis Holger K. Nielsen f.eks. søgte efter fiskeriudstyr til brug for stemmefiskeri og besøgte en side, hvor han ikke i forvejen var kunde, ville han være beskyttet af reglerne om aktivt samtykke. Hvis der er personfølsomme data, kan statistiske cookies ikke bruges uden samtykke.

Han var uenig med Zenia Stampe i, at perspektiverne var skræmmende. Det gav nogle fantastiske muligheder for et bedre samfund. Forslaget gik i den rigtige retning sammenlignet med tidligere forslag, da de tidligere danske ønsker var blevet imødekommet. Danmark var inspireret af Holland, hvor man allerede i nogle år havde undtaget statistiske cookies fra krav om samtykke.

Praktisk ville det foregå sådan, at udviklerne skulle sørge for, at privatlivsindstillinger gør det muligt at sige nej til sporing. Herefter ville browserne selv afvise cookies på en synlig og letforståelig måde. Hvordan indstillingerne kom til at se ud, og hvilke cookies man skulle kunne vælge imellem, var ikke nøjere defineret i forslaget. Det var kun slået fast, at indstillingerne skulle være synlige og letforståelige, og at brugeren ville blive tvunget til at tage stilling, før softwaren kunne installeres eller anvendes.

Ministeren svarede Mikkel Dencker, at han ikke ville tage stilling til bødestørrelsen, som han ikke havde hørt om. I lighed med, hvad der gjaldt i den generelle databeskyttelsesforordning, ville det være op til medlemsstaterne selv at fastlægge bødestørrelsen.

Til Holger K. Nielsen sagde han, at det var regeringens vurdering, at det var nødvendigt, at medlemsstaterne kom med konkrete forslag nu, f.eks. til ændringer af teksten, og tydeligt kunne markere de stærkeste prioriteter. Derfor bad han om et tidligt mandat.

Formanden gjorde det klart, at det er regeringen alene, der afgør, om ministeren vender tilbage, hvis udvalget giver et mandat. Et mandat, der blev givet nu, ville være et mandat på det foreliggende grundlag.

Erhvervsministeren kommenterede, at han kun var interesseret i den bedst mulige dialog. Regeringen havde brug for mandatet nu, men han ville gerne orientere udvalget senere om forslagets videre gang.

Rasmus Nordqvist gik ud fra, at man ville have en forordning om e-databeskyttelse, fordi den generelle databeskyttelsesforordning ikke var dækkende. Men nu sagde ministeren, at den generelle forordning gælder, der hvor man ikke laver særregler for e-data. Mente ministeren dermed, at den generelle forordning var dækkende, og at der dermed ikke var grund til yderligere privatlivsbeskyttelse? Regeringen lod ikke til at prioritere privatlivsbeskyttelsen, som glimrede ved sit fravær i forhandlingsoplægget.

Erhvervsministeren svarede, at særreglerne i e-databeskyttelsesforordningen supplerer den generelle forordning. Den generelle gælder, hvor der ikke er særregler. Så ja, man var dækket ind af et sikkerhedsnet. Han understregede, at forslaget ikke kun omfattede persondata, men alle data relateret til elektronisk kommunikation, herunder virksomhedsdata.

Regeringens vurdering var, at der var brug for en fælles europæisk regulering, fordi salg og markedsføring ofte foregår på tværs af grænserne. Forslaget var et fremskridt, fordi det ville sikre, at udenlandske erhvervsdrivende ikke fik mulighed for at sende spam til danske forbrugere.

Rasmus Nordqvist meddelte, at Alternativet ikke kunne støtte forhandlingsoplægget, da det ikke tog hensyn til de behov for mere privatlivsbeskyttelse, som både flere høringsvar og Europa-Parlamentet havde understreget.

Holger K. Nielsen var positiv over for forordningsforslaget, men ikke nødvendigvis over for regeringens forhandlingsstrategi. Hvis Socialistisk Folkeparti skulle støtte forhandlingsoplægget, måtte regeringen gøre det mere klart, at man havde taget hensyn til balancen mellem muligheder og privatliv.

Zenia Stampe meddelte, at Det Radikale Venstre ikke kunne støtte forhandlingsoplægget, selv om der var gode ting i det, og at partiet gerne ville have ministeren til at vende tilbage med et nyt. Regeringen burde have givet udtryk for en mere skeptisk tilgang, som tog mere hensyn til principielle spørgsmål om samfundets udvikling.

Peter Hummelgaard Thomsen meddelte, at Socialdemokratiet støttede forhandlingsoplægget, men han forstod de øvrige partiers bekymringer. Hvorfor havde ministeren ikke bedt om et foreløbigt mandat?

Formanden påpegede, at der ikke findes noget, der hedder et foreløbigt mandat.

Mikkel Dencker meddelte, at Dansk Folkeparti ikke kunne støtte forhandlingsoplægget.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti havde ytret sig imod det.

2. Rådskonklusioner om en europæisk industripolitik

– *Politisk drøftelse og vedtagelse af rådskonklusioner*

KOM (2017) 0479

Rådsmøde 3604 – bilag 1 (sammenfatning side 20)

Erhvervsministeren: Det bulgarske formandskab har udarbejdet et udkast til rådskonklusioner om en europæisk erhvervspolitik, der ventes drøftet og vedtaget på rådsmødet. Rådskonklusionerne tager afsæt i tidligere drøftelser og gentager ønsket om at udvikle en fremtidssikret politisk ramme, der kan styrke industriens konkurrenceevne og fastholde arbejdspladser i Europa.

Rådskonklusionerne skal tilskynde den kommende kommission til at udarbejde en ny erhvervspolitisk strategi frem mod 2030, som bl.a. skal indeholde en fælles plan for, hvordan man kan koordinere initiativer på regionalt, nationalt og EU-niveau.

Der forventes at være generel opbakning til rådskonklusionerne. Regeringen støtter overordnet rådskonklusionerne, men ønsker mere fokus på frihandel og bedre regulering. Det er vigtigt, at alle de fælles politikker sigter på at understøtte vores virksomheder bedst muligt i omstillingen til en global økonomi, hvor bæredygtighed og digitalisering både er blandt de store udfordringer og de store muligheder.

Rasmus Nordqvist mente, at en fælleseuropæisk erhvervspolitisk strategi ikke kun skulle dreje sig om frihandel og konkurrence, men at man også udnyttede den til grøn omstilling.

Erhvervsministeren svarede, at det gjaldt om at finde en balance, hvor man ikke er protektionistisk og samtidig understreger Danmarks særlige holdning til grøn økonomi.

3. 25-året for det indre marked: vejen frem

– *Præsentation og politisk drøftelse*

Rådsmøde 3604 – bilag 1 (samlenotat side 25)

Erhvervsministeren: EU kan i år fejre 25-års fødselsdag, og Kommissionen forventes derfor at redegøre for de væsentligste resultater af det indre marked. Jeg forventer, at Kommissionen i den forbindelse navnlig vil lægge vægt på de økonomiske gevinster ved det indre marked, som både kommer borgere og virksomheder til gode.

Derudover forventer jeg, at Kommissionen vil informere om vigtigheden af, at medlemsstaterne fortsat støtter op om det indre marked og de nye initiativer, der søger at styrke og realisere det indre markeds potentiale. Jeg forventer i den sammenhæng, at Kommissionen vil gøre status over gennemførelsen af strategien for det indre marked fra 2015, der danner rammen for den nuværende kommissions arbejde med at styrke det indre marked.

Regeringen støtter varmt op om det indre marked, som har været en stor succes for Danmark og danskernes økonomi. Vi lavede i Erhvervsministeriet i 2017 en indre markedsanalyse, som viser, at vores BNP er godt 5 pct. højere i dag, end hvis Danmark ikke var en del af det indre marked.

Der er derfor gode grunde til, at vi fra dansk side støtter op om et styrket indre marked. Fra dansk side vil vi takke Kommissionen for arbejdet med indre markedsstrategien og opfordre til forsat at se på, hvordan vi kan styrke det indre marked.

4. Konkurrenceevnetjekket

– *Præsentation og politisk drøftelse*

Rådsmøde 3604 – bilag 1 (samlenotat side 28)

EUU alm. del (17) – bilag 221 (udvalgsmødereferat side 281, senest behandlet i EUU 24/11-17)

Erhvervsministeren: Den sidste sag, jeg vil nævne, er drøftelserne af EU's generelle økonomiske udvikling, som kaldes et konkurrenceevnetjek. Sagen er på dagsordenen til rådsmødet til drøftelse. Det forventes, at drøftelsen vil omhandle, hvordan regulering af det indre marked for tjenesteydelser påvirker industrien.

Tjenesteydelser udgør en større og større del af økonomien i forhold til tidligere og spiller derfor en vigtig rolle for industriens konkurrenceevne. Kommissionen ventes derfor at præsentere en analyse af, hvilke omkostninger barrierer inden for det indre marked for tjenesteydelser skaber, og hvilke fordele der vil være ved at fjerne dem.

Fra dansk side vil denne analyse blive budt velkommen, da den kan gøre det nemmere for medlemsstaterne at lave reformer og ad den vej styrke det indre marked for tjenesteydelser. Det er i Danmarks klare interesse at gøre det nemmere for vores servicevirksomheder at eksportere til det indre marked.

5. Det europæiske semester 2018: digitaliseringen af EU's økonomi

– Politisk drøftelse og vedtagelse af rådskonklusioner

KOM (2017) 0690

Rådsmøde 3604 – bilag 2 (sammenfatning side 1)

Erhvervsministeren: Der forventes en overordnet drøftelse af, hvordan digitalisering af EU's økonomi kan være med til at styrke vækst og beskæftigelse i EU.

Regeringen støtter som bekendt Kommissionens ambition om at skabe et digitalt indre marked som et vigtigt skridt i digitaliseringen af EU's økonomi.

Regeringen lægger i den forbindelse vægt på, at de enkelte initiativer med fokus på digitalisering skaber gode muligheder for nye digitale forretningsmodeller; gør det lettere for virksomheder at skalere deres forretning i EU; og generelt sikrer, at europæisk lovgivning er digitaliseringsklar.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Erhvervsministeren: Jeg vil kort give en status på forhandlingerne af Kommissionens forslag om at styrke den nationale håndhævelse af EU's konkurrenceregler – som i daglig tale kaldes ECN+-forslaget. Forslaget blev forelagt til forhandlingsoplæg i november, hvor udvalget udtrykte ønske om at blive orienteret om forhandlingerne.

Fra dansk side bakker vi op om direktivets formål, fordi fri og lige konkurrence bidrager til vækst, produktivitet og innovation. Dog lægger vi betydelig vægt på, at forslaget ikke indeholder krav om, at de nationale konkurrencemyndigheder enten kan pålægge administrative bøder eller kan anmode domstolene om, at bøder pålægges "ikkestrafferetligt" – i denne sammenhæng også kaldet civile bøder.

Som jeg understregede, da vi mødtes i november, er forhandlingerne vanskelige for Danmark, fordi vi står meget alene med ønsket om at få kravet ud.

Derfor har vi fra dansk side været i dialog med en række medlemsstater, Kommissionen og formandskabet, hvor vi har fremført forskellige løsningsforslag med henblik på at sikre vores nuværende strafferetlige system. Senest har vi fremsat et forslag for at få ændret ordlyden, sådan at den vil kunne rumme vores eksisterende adgang til at udstede administrative bødeforelæg.

Det er dog desværre mit indtryk, at der ikke er opbakning fra Kommissionen eller de andre lande til de danske løsningsforslag, og det er forventningen, at Rådet allerede opnår enighed i løbet af foråret.

Fremadrettet løsning

Derfor er vi fra dansk side nødt til at se på de næstbedste alternativer.

De såkaldte administrative bøder rejser væsentlige spørgsmål i forhold til grundloven, og vi vil derfor reelt skulle indføre den anden bødeform – nemlig civile bøder. Dette vil ikke være problematisk i forhold til grundloven, men vil bryde med vores retspleje og retstradition.

Skulle vi ende der, hvor det ikke kan lade sig gøre at få indført en undtagelse til kravet om administrative eller civile bøder, vil det være regeringens største prioritet at opretholde flest mulige retssikkerhedsmæssige garantier fra strafferetsplejen ved fremtidig pålæggelse af civile bøder i konkurrencesager. Det bliver en overordentlig vanskelig teknisk øvelse – og derfor kan jeg heller ikke nu gå i detaljer med, hvordan vi vil indrette os fremadrettet.

Den gode nyhed er, at vi har fået indført i formandskabets seneste kompromisforslag, at de strafferetlige garantier skal opretholdes i konkurrencesager også efter direktivet. Dette vil vi forsøge at fastholde i forhandlingerne.

Jeg vil naturligvis holde udvalget orienteret i forbindelse med forhandlingerne, når det er relevant.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3603 (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018

EUU alm. del (17) – bilag 432 (kommenteret dagsorden)

Justitsministeren forelagde dagsordenpunkterne 1-7, udlændinge- og integrationsministeren dagsordenpunkterne 8-9 og børne- og socialministeren dagsordenpunkt 10.

Justitsministeren oplyste, at der den 8.-9. marts 2018 skulle afholdes rådsmøde om retlige og indre anliggender i Bruxelles. Som det fremgik af samlenotatet, var der syv sager på rådsmødedagsordenen, der vedrørte Justitsministeriets område. Flere af sagerne var omfattet af retsforbeholdet, og ministeren ville derfor koncentrere sig om enkelte udvalgte sager, som han mente ville have udvalgets interesse.

Udlændinge- og integrationsministeren ville orientere om det første formelle RIA-rådsmøde under bulgarsk formandskab, der skulle afholdes i den kommende næste uge. Der var kun to punkter på ministerens del af dagsordenen: et nyt EU-forslag om interoperabilitet mellem EU-informationssystemer og status på migration.

Børne- og socialministeren ville forelægge punktet til orientering. Forslaget var omfattet af retsforbeholdet og ville derfor ikke gælde for Danmark. Da forslaget vedrørte familieret, skulle det vedtages ved enstemmighed.

1. Samarbejde med lande på det vestlige Balkan om terrorbekæmpelse

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3603 – bilag 1 (samlenotat side 3)

Se punkt 2.

2. RIA-agenturers rolle i forbindelse med terrorbekæmpelse

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3603 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Justitsministeren: Dagsordenens første og andet punkt vedrører terrorbekæmpelse. Jeg nævner sagerne til orientering i dag, idet der er tale om ikkelovgivningsmæssige tiltag.

På rådsmødet den 8.-9. marts 2018 forventer vi, at der vil være en generel udveksling af synspunkter om terrorbekæmpelse i EU, hvor Kommissionen overordnet forventes at ville opfordre medlemslandene til at styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet. Vi forventer også, at formandskabet lægger op til, at ministrene skal udveksle synspunkter om en række påtænkte initiativer fra Kommissionen om styrkelse af EU's samarbejde med lande på det vestlige Balkan. Det drejer sig bl.a. om flere forbindelsesofficerer fra Europol til det vestlige Balkan, bedre informationsudveksling og udvikling af fælles handlingsplaner for terrorbekæmpelse.

Fra dansk side bakker vi generelt fuldt op om at styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet. Vi er også overordnet positive over for en styrkelse af EU's samarbejde med lande i det vestlige Balkan. Vi imødeser dog en mere konkret udmøntning af Kommissionens initiativer. Fra dansk side er der desuden fokus på, at klassificerede oplysninger skal behandles særskilt og i overensstemmelse med national lovgivning og national sikkerhed.

Derfor vil man fra dansk side ikke kunne støtte eventuelle forslag, der måtte pålægge EU-medlemsstaterne obligatorisk eller automatisk udveksling af sådanne oplysninger.

3. Samarbejde mellem EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitiske missioner/operationer og RIA-agenturer

– *Politisk opbakning*

Rådsmøde 3603 – bilag 1 (samlenotat side 9)

EUU alm. del (17) – bilag 166 (udvalgsmødereferat side 192, behandlet i EUU 10/11-17 ved forsvarsministeren)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2016/681 af 27. april 2016 om anvendelse af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet

– *Udveksling af synspunkter vedrørende direktivets implementering*

KOM (2011) 0032

Rådsmøde 3603 – bilag 1 (samlenotat side 12)

EU-note (15) – E 13 (note af 23/11-15)

KOM (2011) 0032 – bilag 3 (faktaark om PNR og Eurojust)

KOM (2011) 0032 - svar på spm. 1 om fordele for henholdsvis Danmark og de andre EU-lande ved dansk deltagelse i PNR-direktivet, fra justitsministeren

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 318, senest behandlet i EUU 1/12-17, ikke omtalt)

EUU alm. del (16) – bilag 254 (udvalgsmødereferat side 258, senest behandlet i EUU 16/11-16)

EUU alm. del (15) – bilag 697 (udvalgsmødereferat side 907 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 13/5-16)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2001/413/RIA

– *Generel indstilling*

KOM (2017) 0489

Rådsmøde 3603 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO)

– *Status for gennemførelsen*

KOM (2013) 0534

Rådsmøde 3603 – bilag 1 (samlenotat side 26)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Forbedring af grænseoverskridende adgang til e-beviser

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3603 – bilag 1 (samlenotat side 39)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 313, sag om kryptering behandlet på EEU møde 1/12-17)

Justitsministeren: Punktet omhandler forbedret grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale (e-beviser). Emnet er knyttet til det bredere emne om strafforfølgelse i cyberspace, der gennem en længere periode har været på dagsordenen for en række rådsmøder.

Der forventes en udveksling af synspunkter om forbedret grænseoverskridende adgang til e-beviser med fokus på den internationale udvikling, eventuelle nationale udviklinger og ideer til den videre proces. Et element i Kommissionens arbejde med strafforfølgelse i cyberspace er et kommende forslag til en retsakt, som har til formål at lette den grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale med henblik på at sikre effektiv efterforskning og retsforfølgelse af kriminelle.

Det var forventningen, at Kommissionens forslag til en retsakt ville blive præsenteret på det kommende rådsmøde, men Kommissionen har meddelt, at man alligevel ikke når at blive klar hertil. I stedet er det forventningen, at drøftelsen på rådsmødet vil blive af mere generel karakter, herunder omhandle den generelle udvikling på området både inden for og uden for EU. Men når forslaget fremlægges, vil vi naturligvis få lejlighed til at drøfte sagen nærmere.

Jeg kan dog overordnet sige, at det for regeringen er en prioritet, at retshåndhævende myndigheder har de nødvendige værktøjer til brug for efterforskning, bevisoptagelse og

retsfølgelse i sager, som omhandler cyberkriminalitet med grænseoverskridende karakter. Regeringen er derfor også overordnet set positivt indstillet over for praktiske foranstaltninger til forbedring af den grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale og ser frem til at modtage et forslag til en retsakt fra Kommissionen.

Som jeg nævnte indledningsvis, er der denne gang ikke tale om en tung rådsmødedagsorden. Jeg vil derfor slutte min tale her og i stedet give udvalget muligheden for at spørge ind til de emner, som særligt interesserer udvalget.

8. Interoperabilitet mellem EU-informationssystemer

– *Politisk drøftelse*

KOM (2017) 0793, KOM (2017) 0794

Rådsmøde 3603 – bilag 3 (samlenotat side 3)

EU-note (17) – E 17 (EU-note af 23/2-18)

Udlændinge- og integrationsministeren: Kommissionen fremsatte den 15. december 2017 to forordningsforslag om interoperabilitet – man kan vel kalde det samspil mellem EU's it-systemer på justits- og indenrigsområdet. Systemerne vedrører grænser, migration, asyl og sikkerhed.

Ønsket om forbedret samspil mellem systemerne har længe været undervejs. Hovedformålet er at forbedre grænseforvaltningen ved Schengenområdet ydre grænser og at forbedre sikkerheden internt i EU.

Med forslagene skulle det blive muligt for eksisterende og kommende systemer eller databaser, der indeholder oplysninger om EU- og tredjelandsstatsborgere, at "tale sammen". Det er således ikke tanken, at der skal etableres nye databaser.

Helt overordnet giver forslagene mulighed for hurtigt, problemfrit og mere systematisk at modtage information vedrørende personer, der rejser ind i Schengen. I stedet for at søge i fem systemer om en person, vil kompetente myndigheder kunne nøjes med at søge ét sted. Systemet sikrer automatisk, at myndigheden kun får adgang til de oplysninger, som den har ret til.

Forslagene skal derudover sikre effektivisering af retshåndhævende myndigheders adgang til oplysninger fra de forskellige databaser med henblik på mere effektivt at kunne forebygge, efterforske og retsforfølge forbrydelser som terrorisme og anden alvorlig kriminalitet.

Ministeriet har netop modtaget forslagene på dansk og udvalget vil modtage et grund- og nærhedsnotat, men da forslagene nu skal drøftes på rådsmødet, orienteres udvalget via det oversendte samlenotat.

På rådsmødet er der lagt op til en politisk drøftelse af forslagene. Jeg forventer at tilkendegive, at man fra dansk side overordnet er positivt stemt over for forslagene, idet det naturligvis er en forudsætning, at formålet står mål med omkostningerne, og at forslagene respekterer regler om beskyttelse af persondata.

Rasmus Nordqvist henviste til, at man i diskussionen om ETIAS havde diskuteret beskyttelsen af data, da der var tale om følsomme oplysninger. Han kunne forstå, at man lavede det sådan, at systemet kun indeholder de oplysninger, som myndighederne har ret til at få. Lå sagen under databeskyttelsesforordningen, eller var der tale om parallelle regler?

Udlændinge- og integrationsministeren mente, at det var bedst, hvis hun kunne sende et notat som svar på spørgsmålet, der var af teknisk karakter.

9. Migration: state of play

– Udveksling af synspunkter/politisk drøftelse

Rådsmøde 3603 – bilag 3 (samlenotat side 13)

EUU alm. del (17) – bilag 70 (udvalgsmødereferat side 53,
senest behandlet i EEU 6/10-17)

Udlændinge- og integrationsministeren: Formandskabet har sat en statusdrøftelse om migration på dagsordenen. Jeg forventer, at formandskabet vil fremsende et diskussionsoplæg til drøftelsen.

Jeg regner med, at drøftelsen vil dreje sig om gennemførelsen af handlingsplanen for indsatsen på den centrale Middelhavsroute. Derudover forventer jeg, at vi vil drøfte de eksterne aspekter af migration, herunder tredjelandes tilbagetagelse af egne statsborgere og formentlig berøre EU-Tyrkiet-aftalen.

Regeringens holdning er velkendt. Helt overordnet skal vi have fokus på at stoppe den irregulære migration mod Europa. Derfor lægges der fra dansk side stor vægt på effektiv gennemførelse af Maltaerklæringen fra den 3. februar 2017 og dermed handlingsplanen for den centrale middelhavsroute.

Danske prioriteter i arbejdet med EU's migrationspolitik er fortsat at:

- styrke og sikre de ydre grænser,
- sikre bedre beskyttelse af og assistance til flygtninge og fordrevne i deres nærområder,
- bekæmpe menneskesmugling og menneskehandel langs migrationsruterne,
- håndtere de grundlæggende årsager til migration
- og i øvrigt sikre korrekt og effektiv gennemførelse af eksisterende EU-regelsæt på grænse- og asylområdet.

Samarbejdet med tredjelande om effektiv udsendelse og tilbagetagelse er selvfølgelig også en klar prioritet for regeringen.

Det er ganske enkelt uacceptabelt, at lande ikke tager egne statsborgere tilbage, der af den ene eller anden grund ikke har lovligt ophold. Her skal vi være parate til at tage alle redskaber i brug, og vi skal fortsætte med at tænke tilbagesendelse ind i vores generelle udenrigspolitik.

Danmark støtter aktivt op om samarbejdet mellem EU og relevante tredjelande, herunder Libyen. Det gør vi bl.a. gennem finansielle bidrag til EU's Afrika Trustfond og internationale organisationer. Regeringen er positivt indstillet over for at fortsætte med at udbygge sam-

arbejdet med udvalgte tredjelande for derved at sikre, at irregulære migranter langs migrationsruterne mødes så tæt på deres egne lande som muligt og på ordentlig vis kan hjælpes hjem igen.

I forhold til udviklingen på den centrale middelhavsroute kan jeg sige, at presset fortsat er højt på Italien, selv om vi i den seneste tid har set et fald i antallet af migranter, der benytter den rute. Det er derfor vigtigt, at vi fortsætter med de tiltag, der giver resultater, herunder at bistå Italien, men også bistå de lande, hvorfra de irregulære migranter afsejler fra.

Derfor skal EU også fortsætte med at opkvalificere den libyske kystvagt samtidig med, at vi skal holde fokus på at ødelægge menneskesmuglernes forretningsmodel. Det er også vigtigt, at vi fortsætter med at støtte de libyske lokalsamfund både for at underbygge stabiliteten i landet og for at forbedre forholdene for de mange irregulære migranter, der i dag befinder sig i Libyen. Her er samarbejde med UNHCR og IOM vigtigt.

Den seneste udvikling på den vestlige og østlige middelhavsroute har vist, at det er vigtigt, at vi fortsat følger situationen på alle migrationsruter tæt.

Vi så en markant stigning på den vestlige middelhavsroute i løbet af 2017, men det er trods alt fra et lavt udgangspunkt. Og i begyndelsen af 2018 har vi set en stigning i antallet af ankomster til Grækenland i forhold til samme periode i 2016. Det betyder selvfølgelig, at vi fortsat skal holde fast i EU-Tyrkiet-aftalen og sikre dens gennemførelse.

Selv om presset på Europas grænser er lavere nu, end det var i 2015, er der stadig meget, der skal gøres for at sikre, at vi får stoppet strømmen af irregulære migranter til Danmark og Europa. Der er ganske enkelt tale om et langt, sejt træk.

Holger K. Nielsen spurgte, om overtrædelserne af menneskerettighederne, som går ud over de migranter og flygtninge, der er havnet i Libyen, ville blive taget op.

Udlændinge- og integrationsministeren sagde, at det emne var blevet vendt flere gange blandt ministrene. Ministeren havde 1 år tidligere mødt sin italienske pendant, der fortalte, at der var et samarbejde med libyske kommuner. Det var klart, at der var et stærkt fokus på menneskerettighedssituationen i Libyen, og det skulle der blive ved med at være. Samtidig kunne man godt styrke kystvagten, hvilket man også gjorde.

10. Forslag til Rådets forordning om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar, og om internationale barnebortførelser (omarbejdning)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0411

Rådsmøde 3603 – bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 377,

senest behandlet i EUU 1/12-17)

Børne- og socialministeren: Forslaget er omfattet af retsforbeholdet, og forslaget vil derfor ikke gælde for Danmark. Da forslaget vedrører familieret, skal det vedtages med enstemmighed.

Bruxelles II a-forordningen vedrører navnlig internationale sager om forældreansvar, og den indeholder bl.a. regler om fuldbyrdelse af afgørelser om forældreansvar og om tilbagegivelse af bortførte børn.

Samarbejdet mellem medlemsstaterne er forankret i en centralmyndighed i hver stat. Centralmyndighederne samarbejder navnlig om at finde den bedste løsning for det enkelte barn.

Forslaget om ændring af forordningen drejer sig navnlig om effektivisering af fuldbyrdelsen af afgørelser om forældreansvar og af behandlingen af sager om tilbagegivelse af bortførte børn.

Det forventes, at formandskabet på rådsmødet vil bede medlemsstaterne drøfte, om den nye forordning skal indeholde en bestemmelse om, at medlemsstaterne skal sikre, at centralmyndighederne har tilstrækkelige ressourcer til at udføre deres opgaver efter forordningen. Andre dele af forslaget forventes ikke drøftet på mødet.

Regeringen er generelt positiv over for forslaget, men da det som sagt er omfattet af retsforbeholdet, vil det ikke gælde for Danmark. Danmark skal derfor ikke tage stilling til resourcesituationen for centralmyndighederne i de øvrige medlemsstater.

Rasmus Nordqvist spurgte, om man sikrede ikketraditionelle familier såsom regnbuefamilier og begge forældres ansvar og ret til samvær med børnene.

Udlændinge- og integrationsministeren svarede, at man generelt anerkender forældreansvar, og at det også omfattede regnbuebørn.

11. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

12. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 12.54